

«ҚҰҚЫҚТАНУ НЕГІЗДЕРІ» ПӘНІ БОЙЫНША ТЕСТ ТАПСЫРМАЛАРЫ
10-СЫНЫП
(РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ДЕҢГЕЙ)

1. Сенат депутаттарының өкілеттілік мерзімі қандай?

- A) 5 жыл
- B) 6 жыл
- C) 3 жыл
- D) 7 жыл
- E) 8 жыл

2. Мемлекет ұғымына сәйкес келетін анықтаманы көрсетіңіз:

- A) еңбек мүдделерін қорғайтын, осыған байланысты әлеуметтік, экономикалық құқықтарды қорғайтын азаматтар осы қажеттіліктерді қорғау үшін ерікті бірлестіктер құруы
- B) саяси еркіндікпен айқындалатын адамдар одағы және тиісті мүдделер мен қажеттіліктер мен сипатталатын әлеуметтік топтардың бірлестігі
- C) өз билігін сақтау үшін қоғам мәжбүрлеу органдарын құратын бір аумақтағы қоғамның саяси ұйымы
- D) қандас және мүліктік-еңбек қатынастарымен сипатталатын адамдардың бірлестігі
- E) билеуші топтың экономикалық мүдделерін білдіретін саяси билік

3. Мемлекеттік биліктің үш тармағын атаңыз:

- A) құқықтық емес, құқықтық, сот билігі
- B) мәжбүрлеу, құқықтық емес, құқықтық билік
- C) құқықтық, заң шығарушы, сот билігі
- D) заң шығарушы, атқарушы, мәжбүрлеу билігі
- E) заң шығарушы, атқарушы, сот билігі

4. Қазақстан Республикасының Конституциясы бойынша Қазақстан Республикасының соттарына жатады:

- A) заңмен құрылған Республиканың Жоғарғы Соты және қалалық соттары Республиканың соттары болып табылады
- B) заңмен құрылған Республиканың Жоғарғы Соты ғана Республиканың соты болып табылады
- C) әкімдермен құрылған Республиканың Жоғарғы Соты, Республиканың жергілікті және басқа да соттары Республиканың соттары болып табылады
- D) заңмен құрылған Республиканың Жоғарғы Соты және аудандық соттары Республиканың соттары болып табылады
- E) заңмен құрылған Республиканың Жоғарғы Соты, Республиканың жергілікті және басқа да соттары Республиканың соттары болып табылады

5. Мемлекет пен жеке тұлғаның саяси-құқықты қозғарас іс-қимылын не анықтайды?

- A) құқықтық мәртебесі
- B) азаматтығы
- C) заңдылық
- D) кінәлілік
- E) жауапкершілік

6. Анықтамалардың қайсысы қате екенін көрсетіңіз:

- A) Қазақстан Республикасы - социалистік мемлекет
- B) Қазақстан Республикасы - зайырлы мемлекет
- C) Қазақстан Республикасы - әлеуметтік мемлекет
- D) Қазақстан Республикасы - демократиялық мемлекет
- E) Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет

7. Қазақстан Республикасында танылған меншік нысандарын көрсетіңіз:

- A) мемлекеттік, жеке және кооперативтік
- B) жеке және кооперативтік
- C) мемлекеттік және муниципалды
- D) муниципалды және жеке
- E) мемлекеттік және жеке

8. Мәслихат депутаты болып кім сайлана алады?

- A) Қазақстан Республикасының жиырма жасқа толған азаматы мәслихат депутаты болып сайлана алады
- B) Қазақстан Республикасының он сегіз жасқа толған азаматы мәслихат депутаты болып сайлана алады
- C) он сегіз жасқа толған кез келген азамат мәслихат депутаты болып сайлана алады
- D) Қазақстан Республикасының жиырма бес жасқа толған азаматы мәслихат депутаты болып сайлана алады
- E) Қазақстан Республикасының он алты жасқа толған азаматы мәслихат депутаты болып сайлана алады

9. Мәжіліс депутаттарының өкілеттілік мерзімі қандай?

- A) 5 жыл
- B) 6 жыл
- C) 3 жыл
- D) 7 жыл
- E) 8 жыл

10. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі бойынша еңбек шарты жасалатын жалпы жас қандай?

- A) он сегіз жасқа толған азаматтармен еңбек шартын жасасуға жол беріледі
- B) жиырма жасқа толған азаматтармен еңбек шартын жасасуға жол беріледі
- C) он төрт жасқа толған азаматтармен еңбек шартын жасасуға жол беріледі
- D) он алты жасқа толған азаматтармен еңбек шартын жасасуға жол беріледі
- E) он бес жасқа толған азаматтармен еңбек шартын жасасуға жол беріледі

11. Еңбек заңнамасында қарастырылған делдал дегеніміз:

- A) еңбек қатынастарының тараптары еңбек дауын шешу жөнінде қызметтер көрсету үшін тартатын жеке немесе заңды тұлға
- B) еңбек қатынастарының тараптары еңбек дауын шешу жөнінде қызметтер көрсету үшін тартатын жеке тұлға
- C) еңбек қатынастарының тараптары еңбек дауын шешу жөнінде қызметтер көрсету үшін тартатын заңды тұлға
- D) еңбек қатынастарының тараптары еңбек дауын шешу үшін тартылған сот органдары
- E) еңбек қатынастарының тараптары еңбек дауын шешу үшін тартылған лауазымды тұлғалар

12. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі бойынша жұмыс уақытының түрлері қандай?

- A) ұзақтығы қалыпты, ұзақтығы қысқартылған және толық емес жұмыс уақыты болуы мүмкін
- B) ұзақтығы қалыпты және ұзақтығы қысқартылған жұмыс уақыты болуы мүмкін
- C) ұзақтығы қысқартылған және толық жұмыс уақыты болуы мүмкін
- D) ұзақтығы қалыпты, ұзақтығы қысқартылған, толық және толық емес жұмыс уақыты болуы мүмкін
- E) ұзақтығы қысқартылған және толық емес жұмыс уақыты болуы мүмкін

13. Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі қашан қабылданды?

- A) 15 мамыр 2007 жылы
- B) 16 шілде 1997 жылы
- C) 23 қараша 2015 жылы
- D) 30 тамыз 1995 жылы
- E) 1 қаңтар 2016 жылы

14. Жұмыс беруші мен жұмыскерлердің еңбек, ұжымдық шарттарда, жұмыс берушінің актілерінде белгіленген міндеттемелерді тиісінше орындауы қалай аталады?

- A) еңбек қатынастары
- B) еңбек төрелігі
- C) еңбек өтілі
- D) еңбек тәртібі
- E) еңбек шарты

15. Отбасылық құқық пәнін құрайтын әлеуметтік қатынастарды көрсетіңіз:

- A) мүліктік емес
- B) мүліктік
- C) жеке (мүліктік емес) және мүліктік
- D) тік және көлденең
- E) жеке

16. Ерлі-зайыптылардың әрқайсысының меншігі емес болып не табылады?

- A) ерлі-зайыптылардың әрқайсысының бірлескен меншігі деп танылған мүлкі
- B) ерлі-зайыптылар неке қию кезеңінде сыйға, мұрагерлік тәртібімен немесе өзге де өтеусіз мәмілелер бойынша алған мүлкі
- C) некеге тұрғанға дейін ерлі-зайыптылардың әрқайсысына тиесілі мүлкі
- D) неке кезеңінде ерлі-зайыптылардың ортақ қаражаты есебінен сатып алынғанына қарамастан, зергерлік бұйымдар мен басқа да сән-салтанат заттарын қоспағанда, жеке пайдаланудағы заттары
- E) некенің іс жүзінде тоқтатылуына байланысты бөлек тұрған кезеңде ерлі-зайыптылардың әрқайсысы сатып алған мүлкі

17. Көрсетілген қағидалардың қайсысы қылмыстық құқықтың арнайы (салалық) қағидасы болып табылады?

- A) заңдылық қағидасы
- B) әділеттілік қағидасы
- C) азаматтардың заң алдындағы теңдігі қағидасы
- D) демократизм қағидасы
- E) жеке жауаптылық қағидасы

18. Қылмыстық құқықтың ресми қайнар көзі:

- A) әдет-ғұрып
- B) қылмыстық заң
- C) сот шешімі
- D) құқықтық сана
- E) прецедент

19. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі бойынша қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады:

- A) қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау, яғни қылмыс не қылмыстық теріс қылық құрамының барлық белгілері бар іс-әрекеттер қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады
- B) қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау, яғни қылмыс құрамының барлық белгілері бар іс-әрекеттер қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады
- C) Қазақстан Республикасының заңнамасына қарсы кез келген құқық бұзушылықтарды жасау
- D) қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау, яғни қылмыстық теріс қылық құрамының барлық белгілері бар іс-әрекеттер қылмыстық жауаптылықтың бірден-бір негізі болып табылады
- E) қылмыс жасау

20. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі қашан қабылданды?

- A) 3 шілде 2014 жылы
- B) 16 шілде 1997 жылы
- C) 30 тамыз 1995 жылы
- D) 1 қаңтар 1998 жылы
- E) 1 қаңтар 2015 жылы

21. Қылмыстық заңнамадағы санкцияның бір түрін көрсетіңіз:

- A) жай
- B) сипаттамалы
- C) балама
- D) бланкеттік
- E) сілтемелі

22. Қылмыстық құқық бұзушылықтың қандай белгісінің мазмұны қылмыстық заңмен қылмыстық мінез-құлыққа тыйым салу болып табылады:

- A) қоғамға қауіптілік
- B) құқыққа қайшылық
- C) кінәлілік
- D) жазаланушылық
- E) азғындық

23. Қылмыстық құқық бұзушылық жасалған уақыт деп танылады:

- A) қоғамға қауіпті зардаптардың туындау уақыты
- B) қоғамға қауіпті іс-әрекетті жүзеге асырылған уақыт
- C) қоғамға қауіпті қол сұғушылыққа дайындау іс-әрекеттерін жүзеге асыру уақыты
- D) қылмыстық заңмен қорғалатын мүдделерге аяқталмаған әрекетті жүзеге асыру уақыты
- E) қылмыстық заңмен қорғалатын мүдделерге аяқталған оқталуды жүзеге асыру уақыты

24. Аяқталмаған қылмыс сатылары:

- A) негізді тәуекел ету; қажетті қорғаныс
- B) қылмысқа дайындалу; аса қажеттілік
- C) қылмысқа оқталу; қажетті қорғаныс
- D) қылмысқа дайындалу; қылмысқа оқталу
- E) қажетті қорғаныс; аса қажеттілік

25. Жаза мақсаты:

- A) сотталған адамды түзеу
- B) сотталған адамды тәрбиелеу
- C) сотталған адамға тән азабын келтіру
- B) сотталған адамды қанау
- E) сотталған адамды масқаралау

«ҚҰҚЫҚТАНУ НЕГІЗДЕРІ» пәні бойынша олимпиаданың республикалық кезеңін өткізу шарттары

«Құқықтану негіздері» пәні бойынша Республикалық олимпиаданың қорытынды кезеңін өткізудің негізгі мақсаты оған қатысушылар арасында конкурстық іріктеу арқылы олимпиада жеңімпаздарын анықтау болып табылады.

Тапсырмалар мазмұны 10 сынып оқушыларының білімдері мен қабілеттеріне қойылатын бағдарламалық талаптарға сай келеді, алайда, Республикалық олимпиаданың пәндік қазылар алқасы жеңімпаз-қатысушылардың жұмысын бағалауда жоғарыда аталған жалпы критерийлерге сәйкес тек мектептік материалдарды ғана емес, сонымен қатар факультативтік бағдарламаларды меңгеру деңгейіне барынша жоғары талап қолданатын болады.

II тур. Олимпиаданың екінші күні II тур – тестілеу (25 тест) өткізіледі. Әрбір дұрыс жауап 2 (екі) балмен бағаланады. Дұрыс жауаптар 100% болғанда ең жоғарғы балл 50 бірлікті құрайды.

Тест парағында түзетулер мен өзгертулерге жол берілмейді (дұрыс немесе бұрыс жауапты белгілеу), бұлай болған жағдайда жауап дұрыс деп танылмайды.

Тестілеу үшін қатысушы ең көп дегенде 50 балл ала алады.

II турды өткізу уақыты – 90 минут.

Барлық сынып оқушыларының жұмыстарын рәсімдеуге қойылатын жалпы талаптар.

1. Тестілеу барысында қатысушыларға келесі үлгіде жасалған тест тапсырмалары бар парақтар мен олардың жауаптары бар парақтар беріледі:

Тест нөмірі	А нұсқасы	В нұсқасы	С нұсқасы	Д нұсқасы	Е нұсқасы
1-ші	-	+	-	-	-

Олимпиада қатысушысының пікірінше дұрыс жауап тұрған тиісті бағанға «+» белгісі, ал қалған бағандарға «-» сызығы қойылады.

Түзетулер мен сызып тастаулар бар бағандарды қазылар алқасы бір жақты емес жауап деп таниды және дұрыс жауаптарды есептеу барысында назарға алмайды.

**ТЕСТОВЫЕ ЗАДАНИЯ ПО ПРЕДМЕТУ «ОСНОВЫ ПРАВОВЕДЕНИЯ»
10 КЛАСС
(РЕСПУБЛИКАНСКИЙ УРОВЕНЬ)**

1. Какой срок полномочий депутатов Сената?

- A) 5 лет
- B) 6 лет
- C) 3 года
- D) 7 лет
- E) 8 лет

2. Укажите определение, соответствующее понятию государство:

- A) граждане, защищающие трудовые интересы, отстаивающие социальные, экономические права в связи с этим создание добровольных объединений для защиты данных потребностей
- B) союз людей, определяемый политической свободой и объединение социальных групп, характеризуемое соответствующими интересами и потребностями
- C) политическая организация общества в пределах одной территории, в которой для поддержания своей власти общество создает органы принуждения
- D) объединение людей, характеризуемое кровно-родственными и имущественно-трудовыми взаимоотношениями
- E) политическая власть, выражающая экономические интересы правящей группы

3. Назовите три ветви государственной власти:

- A) правовая, не правовая, судебная власть
- B) принудительная, не правовая, правовая власть
- C) правовая, законодательная, судебная власть
- D) законодательная, исполнительная, принудительная власть
- E) законодательная, исполнительная, судебная власть

4. По Конституции Республики Казахстан судами Республики Казахстан являются?

- A) судами Республики являются Верховный Суд Республики и областные суды
- B) судами Республики является только Верховный Суд Республики Казахстан
- C) судами Республики являются Верховный Суд Республики и другие суды Республики, учреждаемые акимами
- D) судами Республики являются Верховный Суд Республики и районные суды
- E) судами Республики являются Верховный Суд Республики, местные и другие суды Республики, учреждаемые законом

5. Что определяет политико-правовое взаимодействие государства и личности?

- A) правовой статус
- B) гражданство
- C) законность
- D) виновность
- E) ответственность

6. Укажите какое из определений является ошибочным:

- A) Республика Казахстан – социалистическое государство
- B) Республика Казахстан – светское государство
- C) Республика Казахстан – социальное государство
- D) Республика Казахстан – демократическое государство
- E) Республика Казахстан – правовое государство

7. Укажите признанные формы собственности в Республике Казахстан:

- A) государственная, частная и кооперативная
- B) частная и кооперативная
- C) государственная и муниципальная
- D) муниципальная и частная
- E) государственная и частная

8. Депутатом маслихата может быть избран гражданин:

- A) депутатом маслихата может быть избран гражданин Республики Казахстан, достигший двадцати лет
- B) депутатом маслихата может быть избран гражданин Республики Казахстан, достигший восемнадцати лет
- C) депутатом маслихата может быть избран любой гражданин, достигший восемнадцати лет
- D) депутатом маслихата может быть избран гражданин Республики Казахстан, достигший двадцати пяти лет
- E) депутатом маслихата может быть избран гражданин Республики Казахстан, достигший шестнадцати лет

9. Какой срок полномочий депутатов Мажилиса?

- A) 5 лет
- B) 6 лет
- C) 3 года
- D) 7 лет
- E) 8 лет

10. Общий возраст с которого заключается трудовой договор по Трудовому кодексу Республики Казахстан:

- А) заключение трудового договора допускается с гражданами, достигшими восемнадцатилетнего возраста
- В) заключение трудового договора допускается с гражданами, достигшими двадцатилетнего возраста
- С) заключение трудового договора допускается с гражданами, достигшими четырнадцатилетнего возраста
- Д) заключение трудового договора допускается с гражданами, достигшими шестнадцатилетнего возраста
- Е) заключение трудового договора допускается с гражданами, достигшими пятнадцатилетнего возраста

11. Посредник, предусмотренный трудовым законодательством, означает:

- А) физическое или юридическое лицо, привлекаемое сторонами трудовых отношений для оказания услуг по разрешению трудового с спора
- В) физическое лицо, привлекаемое сторонами трудовых отношений для оказания услуг по разрешению трудового спора
- С) юридическое лицо, привлекаемое сторонами трудовых отношений для оказания услуг по разрешению трудового спора
- Д) судебные органы, привлеченные сторонами трудовых отношений для разрешения трудового спора
- Е) должностные лица, привлеченные сторонами трудовых отношений для разрешения трудового спора

12. Виды рабочего времени по Трудовому кодексу Республики Казахстан:

- А) рабочее время может быть нормальной продолжительности, сокращенной продолжительности и неполным
- В) рабочее время может быть нормальной продолжительности, и сокращенной продолжительности
- С) рабочее время может быть нормальной продолжительности, сокращенной продолжительности, неполным и полным
- Д) рабочее время может быть нормальной продолжительности, неполным и полным
- Е) рабочее время может быть сокращенной продолжительности, неполным и полным

13. Когда был принят Трудовой кодекс Республики Казахстан?

- А) 15 мая 2007 года
- В) 16 июля 1997 года
- С) 23 ноября 2015 года
- Д) 30 августа 1995 года
- Е) 1 января 2016 года

14. Как называется надлежащее исполнение работодателем и работниками обязательств, установленных трудовым, коллективным договорами, актами работодателя?

- A) трудовые отношения
- B) трудовой арбитраж
- C) трудовой стаж
- D) трудовая дисциплина
- E) трудовой договор

15. Укажите общественные отношения, составляющие предмет семейного права:

- A) неимущественные
- B) имущественные
- C) личные (неимущественные) и имущественные
- D) вертикальные и горизонтальные
- E) личные

16. Что не является собственностью каждого из супругов:

- A) имущество, каждого из супруга признанное их совместной собственностью
- B) имущество, полученное супругами в период брака в дар, в порядке наследования или по иным безвозмездным сделкам
- C) имущество, принадлежащее каждому из супругов до вступления в брак
- D) вещи индивидуального пользования, за исключением драгоценностей и других предметов роскоши, хотя и приобретенных в период брака за счет общих средств супругов
- E) имущество, нажитое каждым из супругов в период раздельного проживания в связи с фактическим прекращением брака

17. Какой из указанных принципов является специальным (отраслевым) принципом уголовного права?

- A) принцип законности
- B) принцип справедливости
- C) принцип равенства граждан перед законом
- D) принцип демократизма
- E) принцип личной ответственности

18. Формальным источником уголовного права является:

- A) обычай
- B) уголовный закон
- C) решение суда
- D) правосознание
- E) прецедент

19. Что является основанием уголовной ответственности по Уголовному кодексу Республики Казахстан?

- А) совершение уголовного правонарушения, то есть деяния, содержащего все признаки состава преступления либо уголовного проступка
- В) совершение уголовного правонарушения, то есть деяния, содержащего все признаки состава преступления
- С) совершение любого правонарушения, противоречащее законодательству Республики Казахстан
- Д) совершение уголовного правонарушения, то есть деяния, содержащего все признаки состава уголовного проступка
- Е) совершение преступления

20. Когда был принят Уголовный кодекс Республики Казахстан?

- А) 3 июля 2014 года
- В) 16 июля 1997 года
- С) 30 августа 1995 года
- Д) 1 января 1998 года
- Е) 1 января 2015 года

21. Назовите один из видов санкций в уголовном законодательстве:

- А) простая
- В) описательная
- С) альтернативная
- Д) бланкетная
- Е) ссылочная

22. Содержание какого признака уголовного правонарушения составляет запрещенность преступного поведения уголовным законом:

- А) общественная опасность
- В) противоправность
- С) виновность
- Д) наказуемость
- Е) аморальность

23. Временем совершения уголовного правонарушения признается:

- А) время наступления общественно опасных последствий
- В) время осуществления общественно опасного деяния
- С) время осуществления подготовительных действий к общественно опасному посягательству
- Д) время осуществления незавершенного действия в интересах, охраняемых уголовным законом
- Е) время осуществления оконченной покушения на охраняемые уголовным законом интересы

24. Стадии неоконченного преступления:

- A) обоснованный риск; необходимая оборона
- B) приготовление к преступлению; крайняя необходимость
- C) покушение на преступление; необходимая оборона
- D) приготовление к преступлению; покушение на преступление
- E) необходимая оборона; крайняя необходимость

25. Цель наказания:

- A) исправление осужденного
- B) воспитание осужденного
- C) физическое страдание осужденного
- D) эксплуатация осужденного
- E) унижение осужденного

Условия проведения Республиканского этапа олимпиады по предмету «ОСНОВЫ ПРАВОВЕДЕНИЯ»

Основной целью заключительного этапа Республиканской олимпиады по предмету «Основы правоведения» является выявление победителей олимпиады в ходе конкурсного отбора среди ее участников.

Содержание заданий соответствует программным требованиям к знаниям и умениям учащихся 10 классов, однако, предметным жюри Республиканской олимпиады предъявляются более завышенные подходы к владению материалом не только школьной, но и факультативной программы, к оценке работ участников-победителей в соответствии с вышеизложенными общими критериями.

II тур. Во второй день олимпиады проводится второй тур - тестирование (25 тестов). Каждый правильный ответ оценивается в 2 (два) балла. Максимальный балл составляет 50 единиц при наличии 100% правильных ответов.

На тестовом листе ответа не допускаются исправления и пометки (правки правильных или неправильных ответов), иначе ответ не будет засчитан как верный.

**Всего за тестирование участник может получить максимум
50 баллов.**

Время проведения второго тура – 90 мин.

Общие требования к оформлению работ учащихся всех классов.

1. При проведении тестирования участникам выдаются листы с тестовыми заданиями и листы для ответа на них, выполненные по следующей форме:

Номер теста	вариант А	вариант В	вариант С	Вариант D	Вариант E
1-ый	-	+	-	-	-

В соответствующей графе, где на взгляд участника олимпиады содержится правильный ответ, ставится символ «+», в других графах – прочерки.

Графы, в которых имеются пометки и зачеркивания, воспринимаются жюри как неоднозначный ответ и не принимаются во внимание при подсчете правильных ответов.